

NORD-BORNHOLMS UGEBLAD

Udgivet af et Interessentkab.
A. Navarshavende: Otto Gornitzka.
Telefon 74.
Trykt i Allinge Bogtrykkeri.

Udgaar i et Antal af 1600 Eksempl.
og forsendes gennem Postvæsenet
til alle Hjem i Allinge-Sandvig,
Olsker, Rutsker, Rø og Kløvensker

Nr. 376

Fredag den 26. November 1920

9de Aarg.

„Nord-Bornholms Ugeblad“

trykkes i et Antal af mindst 1600 Eksempl.
og forsendes gennem Postvæsenet i Allinge,
Sandvig, Olsker, Rutsker, Rø og Kløvensker

„Nord-Bornholms Ugeblad“

har den største Udbredelse i Nordre Herred
bliver læst i ethvert Hjem og egner sig der-
for bedst til Avertering.

„Nord-Bornholms Ugeblad“

oplæger gerne Bekendtgørelser af enhver Art
saasom Køb, Salg, Foreningsmeddelelser,
Efter- eller Aflysninger, Auktioner etc.

„Nord-Bornholms Ugeblad“

udgaar hver Fredag, kan bestilles paa alle
Postkontorer samt paa Bladets Kontor og
koster 1 Kr. halvaarlig.

November.

—o—

Halvskjult bag slumrende Skygger
skimtes de regnsorte Træer
som strittende Knokkel-Fingre.

Krager i Grenene bygger,
jeg hører et hæst: „Mon frére!“
igennem Taagene skingre.

Hvor glider Gedden langsomt
gennem Vandet,
der ligger sølvgraat mellem grønne
Banker
med Strejf af Sol paa Bundens
visne Blade.

Den glider langt og majestætisk
frem
og ved, at den er Dybets kaarne
Drot
i Kraft af Visdom og af koldt Geni.
Aage Matthison-Hansen.

Om Kaffe.

—o—

Det er vistnok faa af Menneskets
Nærings- eller Nydelsesmidler, der
kan glæde sig ved en saa alminde-
lig Yndest, som Kaffen gjør det; ja,
den er for mange bleven uundvær-
lig, og Lægerne kunne fortælle os
om utallige Tilfælde, hvor det har
været dem umuligt at overtale selv
lydige Patienter til at afstaa fra de-
res kjære Kaffeetaar.

Og hvad Under? Det er næppe
mange, der ikke — naar Vinterkul-
den stænger os inde — fryder sig
ved den duftende Damp fra Hus-
moderens Kaffe-kande; og har — ef-
ter at vi i Sommerens Hede har tra-
sket os trætte — Frokosten under
Skovløberens Træder smagt os gud-
dommelig, kunde der da tænkes en
herligere Slutten paa det hele, end
Kobbermaskinen og saa „Moers
eget Bryg?“

Og naar vi — næsten matte efter
de seks Retter med tilhørende Vine
— rejste os fra Middagsbordet, vir-
kede saa ikke Ordene: „Nu skal
De straks faa Kaffe“, paa os som
et Trompetsignal paa en gammel
Dragonhest? Og mon ikke paa Kvist-
kammeret de faa Skillinger tidt er
blevne talte, for at beregne, om der
skulde være nok til „to Lod og for
en halv Cichorie?“

Ja, det vilde jo dog give Øjeblik-
kets Mæthedsløse; thi det er den
mærkelige og gode Egenskab ved
denne brune Drik, at den kan virke
baade stimulerende og beroligende;

det ved Feriens forjagede, sveddryp-
pende Cyklist og det ved det for-
komne, tilsneede Landpostbud. Det
ved den rigeste Faulentzer og den
fattigste Slider.

Jo, Kaffen er os en god Ven!

Og den er os en gammel Ven
ovenikjøbet; men skjøndt allerede
hos Holberg „Bormester von Bre-
menfeld's Pige maa springe efter
„4re Skilling udi Kaffe“ (det har
nok været en lillig Drik, især med
„Sirup udi“), var det dog forbeholdt
vor Tid med dens højt udviklede
Redskaber, at fremstille den ristede
Kaffe i en saa delikat og tiltalende
Form som den, hvori den nu faas.
Ogsaa paa dette Omraade er vi
Danske Lækkermunde, og der er
vist ingen Steder i Verden, hvor man
kan faa en saa god Kop Kaffe (naar
undtages i Holland) som her hjemme,
hvor Java-Kaffe sættes højt,
Mokkaen egentlig kun bruges ved
festlige Lejligheder og de sydame-
rikanske Kaffer (Rio, Santos og Do-
mingo) kun nyde ringe Kredit.

Kaffens egentlige Hjemsted lader
sig næppe fastslaa, men er sand-
synligvis Egnene omkring det røde
Hav. Hollænderne, der jo tidlig kol-
oniserede i Østasien, har muligvis
indført den hertil, muligvis ved de-
res Jankomst forefundet den paa
Stedet i de Arter, som vi nu kjende
under Fællesbetegnelsen „Java-
Kaffe“.

Kaffeplanten hører til Krapfamilien,
den samme, som omfatter vor „Buk-
kar“ (grønne Kranse). Det vildvoxen-
de, buskagtige Træ naaer en Højde
af ca. 30 Fod; men den dyrkede
Plante beskæres betydeligt, hvorved
dens Bæreevne forøges og Indhøst-
ningen, der foregaar 2 à 3 Gange
om Aaret, lettes. Dens røde Frugt
har et kirsebærlignende Udseende,
og Frugtkjød et sødlig, vammel
Smag.

Efter Afplukningen er den almin-
deligste Fremgangsmaade den, at
soltørre Frugterne og ved Valsning
at befrie Kærnerne — af hvilke der
i Reglen findes to i hver Frugt —
for det intørrede Kjød, der forøvrigt
bruges til Fremstilling af en meget
simpel Kaffesort; Bønnerne, der jo
slet ikke er „Bønner“, men har faaet
denne Betegnelse ved en fri Benyt-
telse af det arabiske Navn for Kaf-
feetræets Frugt: būn, afpudsdes derpaa
gjentagne Gange for endelig at præ-
sentere sig som Handelsvare. Den
aarlige Produktion paa hele Jorden
var for faa Aar siden ca. 1400 Mill.
Pund, og Danmarks Import i 1895
var 16 Mill. Pund. Det aarlige For-
brug pr. Individ er herhjemme ca. 5
Pd., medens Hollænderne konsume-
rer ca. 15 Pd., Franskmandene kun
ca. 3 Pd., alt pr Individ.

Der berettes, at der i det femte
Aarhundrede i Abessinien fandtes
Klostre, hvorfra kristne Broderska-
ber virkede for Troens Udbredelse
blandt de æthiopiske Stammer, og at
Medlemmerne af disse ikke altid
vare lige aarvaagne under de Vigi-
lier, som hørte med til deres Tem-

pelljeneste. Prioren, der var meget
bekymret over denne Tingenes Til-
stand, bemærkede da engang, at
Klosterets Geder — naar de paa
Furagering havde besøgt en vis Dal
i Nærheden — ved Hjemkomsten
vare ualmindelig lystige og leben-
dige. Han fulgte dem en Dag der-
hen, og saa' dem æde af en Busk-
art med røde Bær, hvorefter han an-
stillede et Forsøg med at give Brø-
drene et Dekot af denne Plantes
Blade, der efter Beretningen skal
have haft den forønskede vækkende
Virkning. Det skulde altsaa have
været den første Kop Kaffe.

Fra Abessinien bragtes nok Kaf-
fen saa til Arabien, hvor den lyk-
kedes godt. I Aaret 1534 fik Kon-
stantinopel sit første Kaffe-hus, der
snart fandt mange Efterfølgere, ja,
saa mange, at Scheikerne (Præste-
skabet), der til deres Sorg saa' Temp-
lerne staa tomme, indgik med en
Klage til Sultanen, der saa forbød
Kaffedrikningen som stridende mod
Religion og Moral, hvorefter Kaffe-
husene lukkedes.

Virkningen var storartet.

De Retroende drak derefter deres
Kaffe paa Smugkroer.

Saa tillod Sultanen igjen Kaffe-
udskjænkning, dog med en Afgift
til hans Chatolkasse. I 1645 kom
Kaffen til Venedig, og derefter aab-
nedes der Kaffe-huse: 1650 et i Ox-
ford, 1652 et i London, 1659 et i
Marseille, 1666 et i Amsterdam og
1672 et i Paris, hvor der inden Aar-
hundredes Slutning fandtes over
600 af dem.

Ludvig XIV. fik engang en Kaffe-
plante foræret. Den anbragtes i
Jardin des Plantes, og trivedes sær-
deles vel. En fransk Botaniker,
Jussieu, fik da den gode Idé, at
forsøge Overføring af nogle Stiklin-
ger af den til de fransk-vestindiske
Øer. Han formaaede en Marine-
lieutenant til at medføre tre til Mar-
tinique, hvilket denne udførte saa
samvittighedsfuldt, at han endog —
da det kneb med Vandet — delte
sin ringe Ration med Planterne.
Det lykkedes ham dog kun at faa
den ene levende iland. Den blev
Moderplanten til mange endnu blom-
strende Kaffeplantager paa de vest-
indiske Øer, hvor der tidligere ikke
fandtes Kaffe.

Det fortælles, at Wien fik sit før-
ste Kaffe-hus i 1683, hvilket skal
være gaaet saaledes til:

I det nævnte Aar belejredes Wien
af Tyrkerne under Sulten Mustafa IV.
Ved et Udfald lykkedes det Wiener-
ne at gjøre en Ende paa Belejrin-
gen og at tilføje Tyrkerne et saa
afgjørende Nederlag, at hele disses
Lejr faldt i deres Hænder. Iblant
andre Sager fandtes der nogle Sække,
der indeholdt et Slags grønne Frø,
som ingen kjendte noget til, und-
tagen en Mand, der havde opholdt
sig i Venedig. Denne Mand hen-
vendte sig til Kejseren, der forærede
ham de paagældende Sække og
tillod ham at udskjænke den Drik,
han angav at kunne fremstille af

Frøene.

Tilberedningen sker nok hos Ara-
berne ved at den groft knuste, riste-
de Kaffe kommer i kogende Vand,
hvorpaa det alt faar et lille Opkog
og serveres med Grums og det hele.
Det vilde vel ikke smage os, der
igjennem Aaleskindet og Filtrépa-
piret har arbejdet os op, foreløbigt
til Kaffe-rosen, ved Hjælp af hvilken
vi under svag Varme, men absolut
uden Kogning, frembringer det Infus,
der hedder: Kaffe.

Den har i flere Hundrede Aar
hævdet sin Plads som Nærings- eller
Nydelsesmiddel for Mennesket.

I svundne Tider snød Musselman-
den sig til at drikke den som Suro-
gat for den ham i Koranen forbud-
ne Vin, og den Dag idag glæder
selv den strikseste Totalatholdsmand
sig ved dens Virksomhed. Saa være
den da ogsaa fremdeles anbefalet
til den høje Plads den indtager i
Publikums Gunst.

Antonius.

Dore gamle Viser

Madam Sørensens Klage over de høje Priser.

Ak, hvor Tiderne er sløje!
Nu man har rin Nød og Møje
med at kunne Godtfolk svare,
hvad man skal, og Bugten klare.
Flaskeprisen svært os piner,
Bønderne i Skægget griner,
tidt en Skinke med Trikiner
sælger de paa Gammeltover. —
Naar de bare meler Kagen,
la'r de os sgu selv om Plagen,
naar Trikinen her i Møgen
kravler som en Oldenbor.

Jo, jeg takker, besk er Skaalen.
To Mark Pundet koster Aalen,
Bergefiskens staa i fjorten
Skilling nu i „Tugthusporten“,
ej med store springske Rejer
vi os mere vederkvejer,
thi den Pris, som nu de plejer
at forlange, er for dyr.
Haardt os Himlen monne straffe:
der er lagt paa Javakaffe:
for den Gudedrik at skaffe
har jeg ofte haft mit Styr.

Hønsene gør ogsaa Skruer,
Æggene ej mere duer
og er ikke nær saa store
som de Æg, de forudm gjør'e,
det vist snart mod Enden lakker,
har De hørt det? Jo, jeg takker!
Bagerie gi'r ej Tvebakker
Søndag Morgen til os mer,
og de Boller, som de bager,
er saa smaa som Jødekager,
uden Krydderi og smager
som det bare Viskelær'r.

Vil man ha' en Dunk Ansjoser
eller et Par uldne Hoser,
maa man gi'e sin sidste Styver:
ja, De tror maaske jeg lyver?
Men saagar paa Kjøletøjet
har de Prisen svært forhøjet,
en Cigar har Fatter roget
før for knap den halve Pris.
Al Ting stiger — hver en Smule,
blir det ved, vi kan ej skjule
os, men maa som Himlens Fugle
vandre om paa Adams Vis.

Naar mon Priserne vil falde?
Slagterne de ta'r for Kaffe-

kødet ottetyve Skilling
(magert som en Kattekilling);
før vi gav en Mark for Smørret,
ej for den Pris mer de gør 'et,
det til England bli'r besørret,
derved skrues Prisen op. —
Nu De kender mine Kvaler,
og hvis Priserne ej daler,
kan i Frederiksholms Kanaler
snart man fiske op min Krop.

En Kamp for Livet.

„Optegnelser til min Søn“

af

Dr. med. Hermann Pfeiffer.

Vi sad paa Dækket, din Moder
og jeg, da der pludselig lyder et
Tordenbrag, og hele det mægtige
Skibslegeme gennemrystes. Vi mær-
ker et Stød til Vejs efterfulgt af
Klirren og Raslen, Skrigen, Raaben
og forvirret Løben frem og tilbage,
mens en Regn af Træsplinter, Jern-
dele og Glasskaar falder ned over
os. Luften er et Øjeblik opfyldt af
en giftig, kvælende Dunst, næppe
til at aande. „Hvad var det?“ „Et
Skud eller en Minesprængning!“
— Vi raaber begge i et Aandedræt:
„Barnet!“ — „Vi maa straks ned
og hente ham, saa hurtigt som mu-
ligt,“ raaber jeg. — „Er der Fare
paa Færde?“ — „Det ved jeg ikke!
Men sikrere er altid sikrere! Han
er i alt Fald vaagen og forskrækket.“

Vi raaber dette til hinanden, mens
vi søger at bane os Vej gennem
den forvirrede Menneskeskare, der
trænger sig frem til Soldækkets Trap-
pe. Vi naar Kahytten, hvor du sid-
der paa Sengen i Skjorie og græder
af Angst. Grete, din Moder, be-
gynder at klæde dig paa, men naar
kun at faa en Sandal paa din ven-
stre Fod og reddede med denne
sidste moderlige Omsorg dit Liv.
„Vi har ingen Tid at spilde,“ raaber
jeg, „vi ved ikke, hvordan det staa-
r. Blot op paa Dækket, hurtigt, hur-
tigt.“ Jeg baner mig med dig paa
Armen Vej gennem den rasende,
kæmpende Mængde. Nu da jeg bar
dig paa Armen og Grete ved Siden
af mig, er jeg atter blevet rolig og
beslutsom, faar endogsaa i Forbi-
gaende Tid til at iagttage alle de
Scener af Dødsangst, der foregaar
omkring mig.

Jeg kaster et hurtigt Blik ud over
den Styrbords Ræling. Skibet er
standset, og jeg ser at vi er kom-
met Vandspejlet betydeligt nærmere
i de Minutter der er forløbet siden
Eksplosionen. Vi synker altsaa hur-
tigt. Det farer mig gennem Hoved-
et: Redningsbælter, og saa op paa
Soldækket eller om muligt hurtigt
overbord og bort fra Skibet! Da
ser jeg i Nærheden af Skibstrappen
en af Passagererne og hans Hustru
uddele Redningsbælter til en kæm-
pende Hob. Ved Styrbord forsøger
man at gøre en Baad klar, den bli-
ver straks optaget af Mandskabet;
nogle Passagerer prøver at komme
med, men stødes tilbage. Jeg ven-
der mig bort. Mit Blik søger den
eneste smalle Trappe, som paa Styr-

bordsiden fører op til Soldækket. Der kæmper en forvirret Menneskehob paa Liv og Død; Kvinder og Børn bliver traadt ned af de rasende Masser, der er skræmt fra Vid og Sans. Samtidig begynder Dækket at hæle stærkere og stærkere mod Bagbord. Scenen omkring os bliver stadig vildere, og jeg indser, at jeg kan ikke komme op paa Soldækket med Jer begge. Men jeg er fuldt klar over Faren ved at blive paa det som en Musefælde konstruerede Promenadedæk med dets Vægge af Jern og til Dels Glas og dets lave Loft, der kun lader en Spalte fri. Alligevel synes jeg, der er mere Haab om at slippe ud ved et Spring eller maaske ved et Tilfælde end om at bringe Jer uskadede paa Soldækket.

Vi faar Redningsbælterne. Medens jeg lægger dem om, stiller Dækket sig stadig mere skraat, og inden jeg havde faaet mit eget paa, lagde Damperen sig saa rask paa Siden, at jeg glider ned mod Rygesalonens Væg. Med febrilsk Hast faar jeg Redningsbæltet om mig og tager dig paa Armen.

Damperen ligger nu helt paa Siden, Dækket staar lodret som en Mur. Jeg gør et fortvivlet Forsøg paa at bore Neglene af min fri højre Haand i Plankerne og paa den Maade arbejde mig op. Forgæves! Jeg glider tilbage. Det er Døden for os alle! Selv nu, da det gælder at dø sammen, er jeg rolig og har Hovedet klart. Kun er jeg uendelig tung om Hjertet. Du, der hidtil havde skregel ustandselig, er blevet rolig for et Par Øjeblikke. Jeg ser paa dig og hvisker til dig: „Jeg holder saa meget af dig.“ Saa vender jeg Hovedet til Grete, ser for sidste Gang i Livet hendes kære, trofaste Ansigt. Øjnene, Munden, som jeg saa tit havde kysset. „Jeg har dig saa inderlig kær,“ raaber jeg til hende. Hun aabner Læberne til et mat vemodigt Smil. „Jeg har —“, hun kunde ikke fortsætte. Et skarpt, øredøvende Skrig skærer gennem Luften, saa fuldt af Gru og Fortvivelse, som jeg endnu aldrig har hørt noget. Jeg vil aldrig faa det Skrig ud af min Erindring. Det bruser og gurgler om os, hvidt Skum bryder frem over det lodrette Dæk, fulgt af brusende Vandstrømme. Saa bliver det mørkt omkring mig. Hvad der nu fulgte, min kære tapre Dreng, der saa godt de smaa treaarige Lemmer tillod det, hjalp mig ved Redningsarbejdet, det kan jeg kun berette i Brudstykker. Thi da vi efter disse Øjeblikkes Dødsqual atter dukkede op til Lys, havde hin haarde, kolde Haand allerede haft sit Greb i os — men atter sluppet det. Alligevel staar hver Enkelt klar for mig. Thi jeg var efter denne Afsked ligesaa koldt, roligt overvejende som før, selv om jeg var ganske overbevist om, at jeg skulde gaa til Grunde. Jeg vil forsøge at nedskrive, hvad jeg tænkte, mens jeg var under Vandet, og hvad der skete med os der.

Jeg holder meget af at bade i stærk Bølgegang, har ogsaa i Sommer ofte gjort det, og selv i den stærkeste Brænding er det stedse i det rigtige Øjeblik lykkedes mig at svinge mig op paa Klipperne og saaledes undgaa at blive kvæstet. Men de Vandmassers Kraft, der dengang brød ind over os, var saa uhyre, at vi blev kastet frem og tilbage som viljeløse Genstande. I det Øjeblik, Vandet slog over os, maa jeg have holdt dig for løst. Jeg føler endnu det Fortvivelsens Jag, der for igennem mig, da du led fra mig, min Haand glider ned ved dit vaade, kolde Ben — det eneste — uden at kunne holde fast, og giver tabt — saa faar jeg fat

paa noget fast nede ved Foden, Sandalen! Jeg griber fast om den med en Energi, som kun Fortvivelsen kan give en. Sandalen! Sandalen! farer det mig gennem Hovedet. Din Moders sidste Omsorg for dig har reddet dit Liv. Saa slynger jeg begge Armene om dit Bryst og holder dig tæt ind til mig, mens vi slynges frem og tilbage af Bølgerne. Det er ude med os! Farvel Liv og Lykke! Jeg vil afkorte Dødsqualen og aander et Par Gange Vand ind i Lungerne, saa dybt jeg kan i fuld Bevidsthed om, hvad jeg gør. Medens Aandenøden tager uhyggelig hurtigt til, gaar følgende Tanker gennem Hovedet paa mig — jeg husker det endnu ganske nøje: „Dette er altsaa den behagelige Død ved Drukning“ (husk, at jeg er Mediciner og Anatom). Saadan egentlig behagelig er den nu ikke. Hvor er Musikken henne? Den rene Svindel, hvad der staar i Bøgerne! Nu forstaar jeg Billederne i „Drukningens lungen“. Ved denne Aandenød maa der jo foregaa Aaresprængninger. Det er let at forestaa, at Blodet bliver tyndere i venstre Hjertekammer. Men hvor bliver Musikken af? Jeg er næsten ærgerlig over at blive narret for den. Det forekommer mig stadig, at jeg dissekerer Lungen af en druknet med den lange smalslebne Kniv, som jeg i Aarevis har brugt; jeg synes, jeg lader den glide hen over Saarfladen. Jeg tror ikke, vi i det Øjeblik havde langt igen. Bevidstheden svinder. Saa bliver jeg — idet jeg kastes frem og tilbage af Vandhvirvlerne paa Promenadedækket — vækket af et Slag i Panden, der maa have været ret stærkt, jeg har enenu et Ar efter det, det maa ogsaa have truflet dig, da dit Hoved laa presset tæt op til mit. Du havde bagfetter en blaa Stribe over Næsen og den venstre Side af Ansigtet. Jeg føler en tynd, skarp Jernkant og tænker ved mig selv, det maa være den Jernbøjle, der afslutter Promenadedækkets Tag (altsaa den nederste Del af Soldækket). Om man kunde komme under den, saa var man klar af Musefælden. Instinktmæssig stikker jeg Hovedet under den, en Vandstrøm fra Skibets Indre skyller samtidigt hen over mig og driver mig frem — Mørket bliver grønt — saa bliver det lyst om mig! Solen skinner mig i Øjnene, jeg faar Luft i Lungerne, du skriger af fuld Hals! Mit Barn — han lever altsaa!

Det tidobler Mod og Kræfter! Jeg snapper en Smule Luft, det befrier, giver nyt Liv, saa lidt det end er. Saa kommer en ny Hvirvel, der trækker os med ned. Atter dukker vi op, atter en Smule Luft. Saaledes slynges vi frem og tilbage mellem Død og Liv. Saasnart vi er oppe, hører jeg din Stemme igen. Du lever, du lever! Altsaa — op! Med Fødderne og den ene fri Haand opfejer, opfejer! Saa et Par Sekunders Pause. At kunne aande! Vidunderligt! Jeg holder dig fast i min venstre Arm, med Tommel- og Pengefingeren tager jeg dig under Hagen og hæver, saa godt jeg kan, dit Hoved over Vandet. Omkring os kæmpes der paa Liv og Død, Skrig, Banden, Bønner blander sig med de Druknedes Rallen — af Damperen er ikke længere Spor at se. I det fjerne en kængret Baad! Mer ser jeg ikke i de korte Øjeblikke. Min Pincenez har Bølgerne skyllet bort.

Jeg vil arbejde mig hen til Baaden, mod et Barn maa der dog vises Barmhjertighed! Saa griber fire Hænder fat om mine Ankler. Jeg vil befri mig! Det lykkes ikke. De klynger sig fast, trækker os med ned. Umennesker, mit Barn! Jeg bærer et Barn! Ser de ikke Barnet!

Barnet, Umennesker! Saadan skriger jeg ophidset, forpint til det yderste i de korte Pauser, hvor disse livshungrige, krampagtige Hænder og Arme mister Taget i mig, og jeg atter kan erobre et kort livbringende Aandedræt for min stakels Dreng. Vi to — eller alle fire sammen! Bære dem med, kan jeg ikke. Og saa — jeg gjorde det i den højeste Fortvivelse, i den yderste Nød med den altovervindende Trang i Hjertet til at frelse dig, jeg stamper, traadte til, kæmpede dem ned, trak mine Ben bort fra dem — til det endelig blev roligt under mig!

Jeg har altsaa bevidst berøvet to Mennesker Livet for at bevare vort — dit. Hvem det var, ved jeg ikke. Men menneskelige Væsener, som du og jeg, det var det, og det løber mig endnu ved denne Tanke koldt ned ad Ryggen; og naar jeg staar for Spejlet og ser paa mig selv, kommer det over mig som en Rædsel, at jeg maaite gøre det. De maa tilgive mig, om de kan, de, hvem jeg maaske har berøvet deres kærester. Jeg kunde ikke, burde ikke handle anderledes, end jeg gjorde. Det gjaldt fire eller to Liv. Det gjaldt min egen Kvælningsdød. Det gjaldt dit Liv. Og selv fraset alt dette, havde jeg gjort det. Vi er i saadanne Øjeblikke af den yderste Dødsfare viljeløse, det ved jeg nu — behersket af den utæmmelige, alt beherskende Vilje til Livet, der som en uovervindelig Refleks tvinger os til at handle ganske automatisk.

Endelig blev der roligt under os, dødsroligt. Da vi efter en kort Pausse atter dukkede op, græd du endnu, du slyngede din lille Arm om min Nakke og lagde tillidsfuldt dit Hoved paa min Pande. Jeg var udmattet til det yderste, aandeløs, ude af mig selv, men følte mig efter et Par Aandedrag hurtigt bedre. Jeg saa omkring mig. Et blaat Hav opfyldt af kæmpende, skrigende Væsener, af hvilke mange opførte sig ganske umeenskeligt, om os lød Raab om Hjælp, Bønner og Eder. Langt, langt ude i det fjerne Kysten, der selv uden den Byrde, jeg bar, vilde have været umulig at naa; under mig Havet, der uafsladeligt sugede mig ned med mine vaade Klæder — og, som jeg med mine halvblinde Øjne mente at konstatere — intet Skib i Sigtet, saa langt Blikket naaede.

Hvad vil der ske? Mod! Udholdenhed til det sidste! Thi han lever, han lever endnu.

Med et følte jeg, hvorledes Redningsbæltet, der i den forudgangne Kamp maa have løst sig, glider ned over Bækkenet. De Øjeblikke, der fulgte paa, var næsten de mest anstrængende af alt, hvad jeg dengang udstod. Den Opdrift, som Ben og Underliv nu fik, trykkede mit Hoved og Bryst ned i Bølgerne og betog, trods min fortvivlede Modstand, ogsaa af og til Muligheden for at faa Luft. Atter og atter søger jeg at rette mig op, og med den højre Haand at trække Bæltet opfejer. Stadig mislykkes det, stadig falder jeg med Hovedet fremover eller synker i Dybden.

Forts.

Fra Uge til Uge

Købmand Chr. Olsen kan i Dag, Fredag, fejre sit 25-aars Forretnings-Jubilæum.

Rettelse.

Vor tidt noget spøgfulde Sætternisse har bl. a. i forrige Nr. af Bladet forvandlet Brandinspektøren til Branddirektør. Dette til Oplysning

for dem, der muligvis har antaget dette for en daarlig Brander. Branddirektøren har i denne Tid altfor travlt (med at omkassere Ejendomme) til at han kan give sig i Lag med Sprøjten.

En Plov uden Hest.

En tysk Ingeniør, Criga, har konstrueret en lille „Haandplov“, som synes at kunne blive til Nytte for Smaabrugere og Indehavere af Kolonihaver. Den sparer dem nemlig for det trættende og langsommelige Arbejde med Spaden.

Med denne lille Plov, som manøvres med kombinerede Træde- og Hævebevægelser, kan en Person pløje en Tønde Ld. paa 10 Dage.

Ploven laver en 29 cm. dyb Fure. Den vejer kun 17 kg. og Prisen i Tyskland er 360 Mark.

I Tyskland, hvor Kolonihavevirksomheden omkring Storbyerne under Krigen har taget et vældigt Opsving, vil denne Plov faa stor Betydning. Ogsaa i Skandinavien er der jo stigende Interesse for Kolonihavevirksomheden, saa at Ploven ogsaa der kan have en Fremtid for sig, vel at mærke paa stenfri Jord.

En Gang er nok.

Turisten (der ser ned af en stejl Klippevæg): Jeg kan tænke mig, at Folk ofte styrter ned her.

Føreren: Aa nej — en Gang plejer at være nok.

Vorlesen! - Abtreten!

„Hufvudstadsbladet“ bringer følgende Historie fra Hotel „Adlon“ i Berlin:

En meget fin Herre med Monocle i Øjet og en stor Blomst i Knaphullet sidder ved et Bord og kalder paa Kellneren:

— Ober, Speisekarte!

Spisesedlen kommer.

— Vorlesen!

Kellneren læser høit og bøjer sig ærbødig.

— Nichts weiteres? spørger Monocleherren. Og tillægger med en Rynkning paa Næsen:

— Abtreten!

Ny Banken i Bordet. Kellneren skynder sig frem.

— Ober, Weinkarte!

— Vorlesen!

— Nichts weiteres?

— Abtreten!

En Herre ved et andet Bord skaffer sig en stor Blomst i Knaphullet og gør ovennævnte Scene efter med stort Talent og fremkalder Latter blandt det destingverede Publikum.

Den monoclepydede Herre bliver mørkerød, kalder paa Kellneren og sender sit Visitkort til den imiterende Herre. Denne rækker Visitkortet til Kellneren.

— Vorlesen!

Kellneren læser under Publikums Jubel: „Karl Graf von“ osv.

— Nichts weiteres?

— Abtreten!

Publikum dør.

Den sovende Hare.

En handlende fra Herning var foreleden paa Jagt. Bedst som han gik og spekulerede, fik han Øje paa en Hare, der laa paa Stubmarken med Benene strakt fra sig; men de Jægere gik nærmere til, hørte han bogstavelig talt Haren snorke. Den laa i det gode Efteraarsvejr og sov trygt.

Jægeren stod lidt og nød det sjældne Syn; derefter aabnede han Rygsækken og puttede Morten ned i Voksdugsposen. Først noget efter vaagnede Haren og begyndte at kradsse for at komme ud, og da Rygsækken var af ældre Dato, lykkedes det i Følge „Hern. Fbl.“ Morten at slippe igennem. Lysvaagen satte den satte den straks Farten op. Jægeren hiiste dens Udfart med to skarpe Skud, der imidlertid gik uden om.

„Saa her — saa der!“

En Restauratør i Køge sad forleden sammen med et Par Stamgæster, og paa en eller anden Maade kom der et Væddemaal i Stand. Det gik, efter hvad et af Byens Blade fortæller, ud paa følgende: Restauratør

S. skulde stille sig op paa et Bord foran Stueuret, følge Pendulets Gang med Hænderne og i Takt med det sige: „Saa her — saa der!“ Kunde han udløse dette sludsførrrende Stykke Arbejde i 10 Minutter, skulde Modparten give 4 Flasker Champagne.

Restauratøren, der er en tyk, lille Mand, kravlede straks op paa Bordet, fulgte Pendulets Svingninger med Armene og sagde uafbrudt: „Saa her — saa der!“ Da han var godt i Gang, kom der et Par ny Gæster ind i Restaurationen og senere et Par Stykke mere, og den tykke Restauratør rasede over deres Latter. Men tabe Champagnen vilde han naturligvis ikke.

Da der var gaaet 4—5 Minutter, gik en af Stamgæsterne imidlertid ud i Køkkenet og bad Fru S. om at komme ind i Restaurationen. Hendes Mand havde det vist ikke rigtig godt — mente han.

Fru S. blev ganske bestyrtet, da hun kom ind og saa sin Mand i den Forfaldning. Hun vidste jo ikke, at der stod 4 Flasker Champagne paa Spil. Hun bønfaaldt grædende sin Mand om dog at holde op med sit evindelige: „Saa her — saa der!“, men først da Konen var en Besvimmelse nær, indsaa Hr. S., at han måtte holde op. Da manglede der endnu et Par Minutter, men han turde ikke udsætte sin Kones Helbred for mere. Aldeles rasende kravlede han ned fra sit høje Stade og luskede ned i Kælderen efter Champagnen.

Men lang Tid efter sagde de gemtlyge Køge-Borgere ikke „Godnat“, naar de mødte Hr. S. paa Gaden. De gjorde en ubetydelig Bevægelse med Hænderne og sagde: „Saa her — saa der!“

Allinge Biograf.

Søndag d. 28. ds. Kl. 7 og 8

Colorado ved Vintertid.

Smukt Naturbillede.

Kærlighed og Pædagogik.

Lystspil af Nordisk Films Comp.

I Hovedrollerne

Alstrup, Strilbølt og Laur. Olsen.

Manden fra Ægypten,

To morsomme Lystspil.

Kartoffelmel, Sagomel, Rismel,

Majsmel,

Sagogryn.

Prima Ris,

Havregryn i Pk. og løs Vægt

Valsede Byggryn.

Kløver-Byggryn i Pakker.

J. B. Larsen.

En Dreng

søger Plads. Henvendelse til Olsker Fattighus.

Tein.

Det forbydes at aflæsse Tang paa Gaden. Ligeledes Spild fra Vognene under Kørslen.

Best. f. Tein Udmark.

Sardiner

prima franske og spanske.

Sardiner,

røgede norske i Olie og Tomat.

Hummer, Rejer,

Muslinger.

Fede Sild i Tomat, ovale Ds.

Champignons,

i 1/2, 1/3, 1/4, 1/8 Daaser.

Trøfler i Daaser.

Tomatpuré i Daaser og Glas

NB. Et lille Parti røgede Sardiner

i Olie udsælges til 70 Øre Ds

J. B. Larsen.

Telefon Allinge 12.

Alle Slags

Værktøj

og Redskaber anbefales.

Glas, Porcelæn og hele Køkkenudstyr

til billigste Priser.

Allinge Kolonial & Produktforretning

Alle Slags prima Foderkager

Coldings Foderblanding 46 pCt. Frisklavet Soyaskraa.

Svineskraa og ny god Majs sælges i

Nordlandets Handelshus.

Anton Sonnes

Maskinsnedkeri & Byggeforretning, Allinge.

Telefon 69

anbefaler sig med alt til Bygningsfaget henhørende, saavel Nybygninger som Reparationer.

Høvling, Skæring og Fræsning udføres.

Kehlede Lister, Gerigter og Fodbrædder paa Lager.

Tøjrudder (en Persons Betjening) haves altid paa Lager.

Ligeledes bringes vort **Ligkiste-Magasin** i velvillig Erindring.

Ligtøj leveres.

Stor Prisnedsættelse

paa en Del frasorterede Varer.

Damefrakker og Ulstre

fra forrige Aar — nedsat med 20 pCt.

Nederdele

ca. 300 Stk. — prima Stof
fiks Facon — nedsat med 20 pCt.

Damebluser

sælges til halv Dagspris.

Pigekjoler og Frakker

nedsat med 20 pCt.

Dame- og Pige-Trikotage

nedsat med 20 pCt.

Herresokker

ca. 300 Par —
nedsat fra Kr. 4,50 til Kr. 2,00 pr. Par.

En Mængde Rester yderst billigt.

Se Vinduerne

J. P. Sommer

Magasin du Nords Udsalg, Allinge.

Nye Sendinger af

Prima Antracite Nøddekul,

do. Bechton Gascokes,

meget kraftigt Brændsel — sælges billigst muligt i

Nordlandets Handelshus.

Metodist-Menigheden

alholder Gudstjeneste hver
Søndag Kl. 4 i Missionshuset
Betesda.

Byggryn,

Havregryn,

Kartoffelmel,

Mannagryn,

Majsflager,

Ris, Rismel,

Sagomel

Ærter, hele og flækkede.

Prima Varer, billige Priser hos

Allinge Kolonial-
og Produktforretning.

Herrer og Damer

sparer Penge ved at faa syet hos
mig. — Stort Udvalg i Habit- og
Frakkestoffer.

NB. Hør mine Priser i Plysch,
Astrakan og Ulstre.

J. Johansens

Skrædderforretning.

Telefon Allinge 137.

Abrikoser,

Blommer,

Rosiner,

Æbler i Skiver, borede.

Alt i prima Varer og til billige
Priser fra

Allinge
Kolonial- & Produktforretning

Store nye spanske

Fylde-Løg

er hjemkommet.

J. B. Larsen.

En ung, kraftig og reel

Hest,

ca. 10 Kv. 4 Tom. ønskes til Købs
Asisbruger **H. Krak,**
Egelykke, Allinge.

En ung **Lødeko**

er til Salg samme Sted.

Stjernekastere

er hjemkomne og anbefales til 35
Øre Æsken.

J. B. Larsen.

Brugt Klaver

billigt til Salg.

Møller Kofoed,

Telf. Allinge 2. Nymølle.

En god brugt Vaskekedel,

65 cm. i Diameter, med Laag og
Fyrindretning, samt en Barnegynges
er til Salg.

Kptn. Hahn.

Hvedeklid,

Rugklid.

Coldings Foder-
blanding.

Soyaskraa,

Glutenfoder.

Majs,

Majsskraa,

Knækmajs.

Havre.

Prima Varer. — Billige Priser.

Allinge Kolonial- og
Produktforretning.

Ny Sending af

Darup Staldbøre

sælges i

Nordlandets Handelshus.

Ima Kul og Kokes

anbefales fra

Allinge Kolonial & Produktforretning

Ekstra grove nylavede

Hvedeklid og Rugklid

i Sække a 40 og 50 kilo sælges til laveste Pris.

Nordlandets Handelshus.

10 Amagerhylder

sælges til nedsat Pris.

Billeder indrammes.

Carl Andersen, Tein.

NB. Fra Solnedgang Fredag Aften
til Solnedgang Lørdag Aften frabe-
des venligst alle Forretningsbesøg.

Dyrlægekontrolleret

islandsk Lammekød,

fineste Kvalitet er hjemkommen.

Prisen er billig.

J. B. Larsen.

Prima

Klipfisk

billigst hos

Allinge Kolonial-
& Produktforretning.

Tørreds

Æggeblommer

faas i Pakker a 40 Øre.

Indeholder mindst 3 Æggeblommer.

J. B. Larsen.

Overretssagfører

Bojesen Kofoed, Rønne

St. Mortensgade 17.

Inkassation, Dokumentskrivning m. m.
Træffes i **Hasle** Onsdag Formd.

En Pige

kan paa Grund af Sygdom straks
faa Plads paa

Hyldegaard i Olsker.

Betesda.

Højskoleforstander L. C. Larsen
fra Aarhus taler **Lørdag** d. 27.
Kl. 8 og Søndag den 28. Kl. 4.

Alle indbydes venligst.

Pastor Ørsnæs

Torsk til Salg.

Fersk Fisk haves som Regel hver
Dag paa Salteriet.

— Saltet Fisk haves paa Lager i
Fjerdingen og Pundevig.

Fiskehandler Thorsen,
Tein.

Et nyt

Mahogni-Chatol

er til Salg hos

Gelius Lind, Allinge.

Kaalaffald

til Høns og Kaniner — faas hos
Gartner Jensen.

Krystalsæbe Nr. 1

**Soda,
Blegsoda,
Ludpulver,
Blegvand**

anbefales fra

Allinge Kolonial- og
Produktforretning.

Fineste Mad- og Spiseæbler

samt Peberrod er hjemkommen til
rimelig Pris.

Gartner Jensen.

Køb

Cigarer - Cigaretter - Tobakker
Stort Udvalg, billige Priser hos
J. B. Larsen.

Maa jeg herved bede mig fritaget
for de Beskyldninger, som
Chr. Lyng har udspreidt om mig.
Ligeledes har han uden mit Vidende
og Vilje sat mit Hus til Salg i Avi-
sen.

Julie Kofoed.

Staalhøj, Rutsker.

Til Bagning

anbefales

Prima dansk Flormel

Prima

Bagepulver

Raffus

Mehls

Blombergs

ThygeLudvigsens

Prima amerikansk
Renset Potaske.

Rosenvand.

Cremortatari.

Vanille, Mandel, Citron-Essens.

Vanille i Tableter.

Prima Vanille i Stænger.

Vanillesukker.

Kokosmel.

Prima søde Mandler.

Bitre Mandler. **Sucade.**

Prima stødt og hel Cardemomme.

Flormelis.

Smaa Bageri-Rosiner, prima Kv.

J. B. Larsen.

Telefon Allinge 12.

Bestil Deres Tryksager i Allinge Bogtrykkeri

CLOËTTA

ALBA

Spise - Chocolader

LOËTTA

Fineste dansk Fabrikat
i ½ Kg Pakker.

Vi har et stort Udvalg af Kjoletøjer,

som vi sælger til meget rimelige Priser.

Fin marineblaa **Alpacca** fra 4,50.

Ekstrafin **Kjoleserges** i flere Farver 8,50.

Sort Kjoletøj fra 3,50. - Alt i **Damelinned.**

Damestrømper fra 1,50 pr. Par.

Svære danske Strømper 5 Kr. - Silkestrømper i alle Farver.

Nordlandets Handelshus.

Køb Deres Klædevarer
hos os. Vi har det største Lager af engelske og danske Stoffer til rimelige Priser. Vi kan levere Dem en ægteblaa Cheviots-habit skræddersyet efter Maal for kun 140 Kr. — Habiter leveres syet paa faa Dage.
Nordlandets Handelshus.

*Hvorfor
køber alle
Folk
deres Frakker
hos os?*

*Fordi vi har de
bedste Varer,
det største Lager
og de billigste Priser*

**Nordlandets
Handelshus.**

Ordet er frit!

Vi gør vore mange Læsere i By og paa Land opmærksom paa, at enhver kan faa optaget Artikler og Indlæg om Emner af almen Interesse i „Nord-Bornholms Ugeblad“.

Betingelsen er kun, at det skrevne er holdt i en sømmelig Form og indenfor rimelige Grænser, samt at Indsendere — til Underretning for Redaktionen — opgiver Navn og Adresse. Ligeledes modtager Redaktionen gerne Meddelelser om saadanne Ting og Forhold, som egner sig til Behandling i Bladets Spalter.

Dette gælder baade Byen og Landet, og det er en Selvfølge, at Redaktionen altid vil iagttage den strengeste Diskretion med Hensyn til sine Kilder.

**Skæreriet
og Maskinsnedkeriet**
anbefales.

L. Pihl, Klemensker.
Telefon n. 13.

Erindringsliste.

Borgmesterkontoret 2—4 Eftm.
Sparekassen 10—12 og 2—4.
Branddirektøren do.
Stempelkontoret i Sparekassen. 10—12, 2—4
Dampskibsexpeditionen, aaben ved Skibenes Ankomst og Afgang Tirsdag og Fredag Efterm., Mandag og Torsdag Form.

Distriktslægen 8—9 og 2—3.
Folketingsamlingen paa Raadhuset: Udlaan Fredag 7—8, (i Vinterhalvaaret tillige Tirsdag 3—3,30).
Hjælpekassen: Formd. Bagerm. P. Holm Kasserer H. P. Kofod. Kontortid hver Fredag fra 5—7.

Jernbanest. er aaben for Gods 8—12, 2—7
Kørmesterkontoret 10—11 og 2—4.
Laane- & Diskontobanken 2—4 Eftm.
Postkontoret: Søgndage 9—12 og 2—6 Søndag 9—10.

Sognepræsten Tirsdag og Fredag 6—7.
Skandinaviens-Amerikalinien: Agent Otto Gornitzka. Statsanstalten for Livsforsikring ved Chr. Olsen, Messen. Kontortid 1—4 Em
Telegrafstationen 8 Morgen til 9 Aften. Søndag 9—10.
Toldkammeret 8—12 Form., 2—5 Efterm.

Rønne-Allinge Jernbanes Køreplan.

Søgndage.

Rønne—Sandvig

Fra Rønne	745	600
- Nyker	808	623
- Klemensker	828	643
- Rø	848	703
- Tein	906	721
- Allinge	919	734
- Sandvig	925	740

Sandvig—Rønne

Fra Sandvig	1125	810
- Allinge	1136	821
- Tein	1149	834
- Rø	1207	852
- Klemensker	1230	915
- Nyker	1245	930
- Rønne	110	950

Søn- og Helligdage.

Rønne—Sandvig

Fra Rønne	845	1235	750
- Nyker	903	1253	808
- Klemensker	919	109	822
- Rø	935	125	839
- Tein	949	139	854
- Allinge	959	149	904
- Sandvig	1005	155	910

Sandvig—Rønne

Fra Sandvig	1035	6—	935
- Allinge	1043	608	943
- Tein	1052	617	952
- Rø	1107	632	1007
- Klemensker	1125	650	1025
- Nyker	1136	701	1036
- Rønne	1155	720	1055

Udebliver Bladet

beder vi Læsere henvende sig paa Postkontoret, og Fejlen vil hurtigt blive rettet. I modsat Fald maa De henvende Dem til Bladets Kontor, og vi skal da sørge for, at De faar det tilsendt.

Søger De en Pige, en Karl eller en Dreng, eller mangler De en Svend eller Lærling en Fodermester eller anden Medhjælp, bør De snarest avertere i Nord-Bornholms Ugeblad der hver Fredag bringes direkte ind c. 1700 Hjem og læses af saa godt som hvert eneste Tyende. En Annonce her i Bladet vil derfor saa godt som altid bringe et tilfredsstillende Resultat.

Ny Laplata Majs.

Fra Kontrolkontoret ventes hertil i December, Januar og Februar ny Laplata Majs. Prisen bliver mellem 35 og 40 Kr. Tønden. Vi venter ogsaa at faa

stor nordamerikansk Majs

i Løbet af Foraaret, men denne bliver dyrere.

Vi vil gerne have mange Bestillinger paa Majs.

Nordlandets Handelshus.

Galoscher.

Fra Amerika er hjemkommet en stor Sending lette og elegante Galoscher, der sælges, saa længe Lager haves, til meget rimelige Priser.

En fin og blød **Damegalosche 8,50.**

En svær og stærk **Herregalosche 13,50.**

Pelsgaloscher til Kørebrug føres i alle Størrelser.

Nordlandets Handelshus.

Bornholms Margarinfabriks

VEGETABIL

MARGARINE

er anerkendt som den bedste.

Faas hos alle Handlende.

Nye Byggryn til Slagtingen.

Nye store **Malaga-Rosiner.**

Mindre californiske Rosiner. Alle Slags **Krydderier.**

Ny Høst, kraftige Kvaliteter sælges.

Nordlandets Handelshus.

Ekstra prima **Maskinolie, Motorolie, Dampcylinderolie, Drivremme,** alle Dimensioner

Smørekander, Rømmefedt, Harpiks, Rømsamlere

bedst og billigst hos

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Vi beder om Bestillinger paa

Kløver, Græs- og Roefrø,

Sule Aërter, Soloærter, Glænsærter, Vikker

til Foraarslevering 1921.

Nordlandets Handelshus.

Bornholms Spare- & Laanekasses

Afdeling i Allinge

Kontortid: 10—12 og 2—4.

Modtager Indskud paa alm. Sparekassetilkaar til en Rente af 4 pCt. p. a., paa Folio til 2 pCt. p. a.

Køb Deres Fløjls hos os!

Vi har et meget stort Lager af Fløjls i alle Farver, og da vi kun fører kippede Varer, kan vi yde Dem Garanti for, at Fløjlen ikke falder af.

Nordlandets Handelshus.